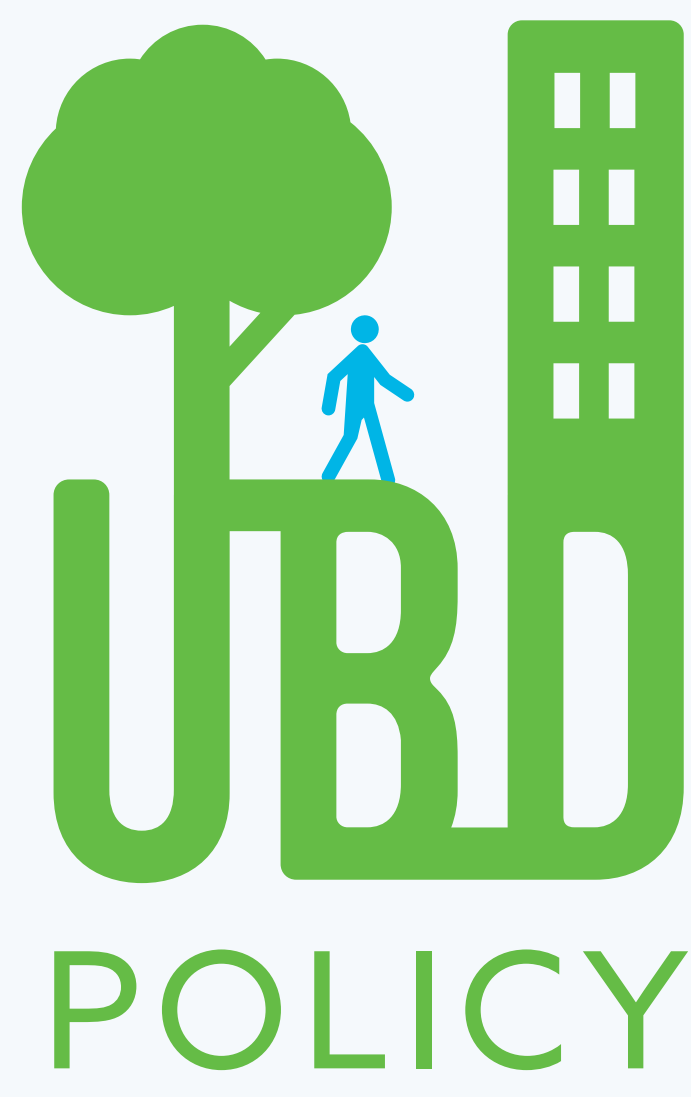

Незабелязваната криза: шумът в околната среда и здравето в градовете

THE URBAN BURDEN OF DISEASE ESTIMATION FOR POLICY MAKING

Шумовото замърсяване е вторият по големина риск за здравето, свързан с околната среда, в Европа след замърсяването на въздуха

Най-малко **20%**

от населението на ЕС е изложено на вредни за здравето нива на шум в дългосрочен план.

Източници на шум в градовете

Движение по пътищата: **100 милиона души изложени на риск**

Железопътен транспорт: **32 милиона души изложени на риск**

Авиация: **4 милиона души изложени на риск**

Промислена и строителна дейност

Въздействие на шумовото замърсяване върху здравето

Световната здравна организация (СЗО) счита шума за една от основните екологични причини за влошено здраве в Европа, която по значимост отстъпва само на замърсяването на въздуха

55 децибела

Е прагът, над който шумът се счита за вреден за здравето

Въздействие върху здравето

Нарушения на съня

Хипертония

Стрес

Сърдечно-съдови заболявания

Когнитивни нарушения, особено при деца

Според СЗО шумовото замърсяване е причина за загубата на най-малко

1 милион

години живот в добро здраве всяка година в Европа

Неравномерно въздействие на шума

Шумът не засяга всички в еднаква степен. Възрастните хора, децата и хората, страдащи от заболявания, са изложени на по-голям риск.

Хората от групите с по-нисък социално-икономически статус са изложени на по-голямо шумово замърсяване, тъй като често живеят по-близо до райони с интензивен трафик.

Какво трябва да се случи?

Лицата, отговорни за вземането на решения в градовете, следва:

Да дадат приоритет на активната мобилност и общественя транспорт с цел намаляване на автомобилния трафик

Да определят или актуализират нормативните разпоредби за граничните стойности на шума въз основа на насоките на СЗО от 2018 г.

Да инвестират в нови пътни настилки и шумозащитни прегради

Лицата, отговорни за вземането на решения на европейско ниво, следва:

Да актуализират и укрепят Директивата относно шума в околната среда (ДШОС) с цел въвеждането на задължителни, основани на здравето гранични стойности на експозиция

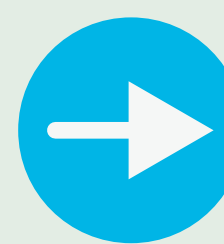
Да увеличат финансирането за мерки за намаляване на шума, особено в следващата многогодишна финансова рамка на ЕС

Да улеснят обмена на знания и най-добри практики между градовете относно мерките за намаляване на шума и здравето

Научете повече

Научете повече на www.ubdpolicy.eu

Данните, представени в тази инфографика, са събрани като част от проекта UBDPolicy: UBDPolicy е съкращение от Urban Burden of Disease Estimation for Policy Making („Оценка на градската тежест на заболяванията за целите на разработването на политики“). Този проект, финансиран от ЕС, има за цел да оцени здравните и социално-икономическите разходи и ползи от качеството на въздуха, шума, митсата на градски зелени площи, топлината и температурата, физическата активност и неравномерността в Близко 1 000 европейски града в ЕС и да проследи тригодишните тенденции и въздействията на градоустройственото планиране, планирането на транспорта и политиките в областта на околната среда. Този проект е финансиран от Рамковата програма на Европейския съюз „Хоризонт Европа“ (HORIZON) по OC № 101094639 - THE URBAN BURDEN OF DISEASE ESTIMATION FOR POLICY MAKING (UBDPolicy).

Автори: Marianne Chagnon, Anne Stauffer - Алианс за Здраве и околна среда (HEAL)

Преглед: Helena Uhl - HEAL, Silvia Gómez, Mark Nieuwenhuijsen - ISGlobal

Дизайн: Aida Font Studio

Публикувано: м. април 2026 г.